

KORRALDUS

Tallinn

..... 05.2018 nr 1-3/18/.....

Aktsiaseltsile Eesti Loots vee erikasutusloa andmine ning keskkonnamõju hindamise algamata jätmine

I. ASJAOLUD

Aktsiaselts Eesti Loots (registrikood 10717897; edaspidi ka *Taotleja*) esitas 21.02.2018 kirjaga Keskkonnaametile vee erikasutusloa taotluse (edaspidi *taotlus*). Taotlus saabus ja registreeriti Keskkonnaameti dokumendihalduskeskkonnas 21.02.2018 nr 14-6/18/2587. Vee erikasutusluba taotletakse Rohuneeme sadama akvatooriumi ja sadamasse viivate laevakanalite regulaarseks või erakorraliseks hooldus-, remont- ja kontrollsüvendustöödeks, mille käigus on kavandatud veekogu süvendamine mahus kuni 9000 m³ kümne aasta jooksul. Süvendustööd toimuvad vastavalt vajadusele 500 – 1500 m³ aastas. Veekogu süvendamisel setteid veest välja ei tõsteta. Valdavaks teisaldatavaks setteks on liiv ja muda, mis pärinevad laevakanalite vahetust naabrusest ning teisaldatakse väljapoole laevakanaleid.

Rohuneeme sadam asub Harjumaal, Viimsi vallas, Rohuneeme külas, Rohuneeme sadama kinnistuga (katastritunnusega 89001:003:1166) piirneval alal Tallinna lahes. Vee erikasutuse piirkonna koordinaadid on:

Kanal 1. 59°34,73`N,24°46,96`E;59°34,41`N,24°46,53`E;

Kanal 2. 59°34,20`N,24°46,42`E;59°33,52`N,34°47,70`E;

Kanal 3. 59°33,68`N,24°47,33`E;59°33,50`N,24°46,42`E.

Veeseaduse § 8 lg 2 p 6 kohaselt on vee erikasutusluba vajalik, kui toimub veekogu, mille veepeegli pindala on üks hektar või suurem, süvendamine või sellise veekogu põhja pinnase paigaldamine. Veeseaduse § 9 lg-st 5 tulenevalt annab vee erikasutusloa Keskkonnaamet. Keskkonnaamet hindas vastavalt keskkonnaministri 26.03.2002 määrusele nr 18 “Vee erikasutusloa ja ajutise vee erikasutusloa andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise kord, loa taotlemiseks vajalike materjalide loetelu ja loa vormid”(edaspidi *määrus nr 18*) esitatud andmeid ning need vastavad nimetatud määru esitatud nõuetele.

1.1 Taotluse avalikustamine ja seisukohtade ärakuulamine

Veeseaduse § 9¹ lg 1 kohaselt avaldab vee erikasutusloa andja vee erikasutusloa taotluse saamisest alates 21 päeva jooksul pärast vee erikasutusloa taotluse menetlusse võtmist sellekohase teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Teade vee erikasutusloa taotlemise kohta avalikustati 26.02.2018 st. tähtaegselt. Ettepanekuid ja vastuväiteid vee erikasutusloa taotluse avalikustamise käigus ei laekunud.

1.2 Eelnõu avalikustamine ja seisukohtade ärakuulamine

Vastavalt HMS § 48 lg-le 1 pannakse õigusakti eelnõu koos seletuskirjaga avalikkusele tutvumiseks välja, tagades avalikkusele nimetatud dokumentidega tutvumise võimaluse vähemalt kuni ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtaja lõpuni. Vastavalt HMS § 49 lg-ele 2 ei või ettepanekute ja vastuväidete esitamiseks tähtaeg olla lühem, kui kaks nädalat väljapaneku algusest arvates. Keskkonnaamet teavitas vee erikasutusloa andmisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded XX.04.2018 ning edastas eelnõu vastavalt HMS § 40 lg-le 1 ka taotluse esitajale (menetlusosalisele). Eelnõuga oli võimalik tutvuda kahe nädala jooksul alates teate ilmnemisest Ametlikes Teadaannetes.

II. KAALUTLUSED

Vastavalt haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 56 lg-le 3 tuleb kaalutlusõiguse alusel antud haldusakti põhjenduses märkida kaalutlused, millest haldusorgan on haldusakti andmisel lähtunud. Keskkonnaamet teeb vee erikasutusloa andmise otsuse lähtudes taotluses esitatud informatsioonist, eelhinnangust keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kohta ning vee kasutamist ja kaitset sätestavatest õigusaktidest.

2.1 Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kaalumine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lg 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa (siinkohal vee erikasutusloa) taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamise või algatamata jätmise kohta käesoleva seaduse § 6 lg 1 nimetatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul ning § 6 lg 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja lg 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast § 6¹ lg 1 loetletud teabe saamist. *KeHJS* § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lg 3 kohaselt on *KMH* kohustuslik *KeHJS* § 6 lg 1 tegevuste korral. *KeHJS* § 6 lg 1 alusel ei kuulu kavandatav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, mille korral on *KMH* kohustuslik. Kavandatav tegevus kuulub *KeHJS* § 6 lg 2 p 18 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 "Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu" (edaspidi *KMH* määrus). *KMH* määruse § 11 p 7 kohaselt tuleb *KMH* algatamise vajalikkuse eelhinnang anda sellise tegevuse korral, kus toimub veekogu süvendamine või veekogusse tahkete ainete kaadamine alates mahust 100 kuupmeetrit, välja arvatud *KeHJS* § 6 lg 1 p-des 17 ja 17¹ nimetatud juhtudel. Tulenevalt eelnevast ning *KeHJS* § 6¹ lg 3 annab otsustaja käesoleva seaduse § 6 lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust.

KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, vastavalt veeseaduse § 9 lg-le 5 annab vee erikasutusloa Keskkonnaamet. Seega on Keskkonnaamet otsustajaks *KeHJS* tähenduses. *KeHJS* § 6¹ lg 5 kohaselt kehtestatakse käesoleva seaduse § 6 lg-tes 2 ja 2¹ nimetatud eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ (edaspidi määrus nr 31). Vastavalt määruse nr 31 § 5 lg 1 peab eelhinnang sisaldama käesoleva määruse §-de 2–4 alusel antud järeldust kavandatava tegevuse *KMH*

algatamise või algatamata jätmise vajalikkuse kohta koos põhjenduste kokkuvõttega. Keskkonnaamet on määruse nr 31 alusel koostanud eelhinnangu. Lähtudes eelhinnangu (vt lisa 1) tulemustest puudub Keskkonnaameti hinnangul kavandataval tegevusel oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

kavandatav tegevus ei mõjuta kaitsealasid, kaitstavate liikide elupaikasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid;

- eelhindamise tulemusena selgus, et taotletava tegevuse tulemusel ei teki olulist mõju veekeskkonnale sh merepõhja elustikule, kalastikule ja linnustikule juhul kui töid tehakse väljapool kalade peamist kudeaega (15.04–30.06) ning põhja ja ida tuultega keskmisel kiirusel üle 10 m/s;
- eelhindamise tulemusena selgus, et taotletav tegevus ei ületata piirmäärasid müra, õhusaastatuse ja vibratsiooni osas;
- eelhindamise tulemusena selgus olulise kumulatiivse mõju puudumine;
- seega puudub kavandataval tegevusel eeldatavalt oluline keskkonnamõju.

2.2 Vee erikasutuse mõju hindamine

Süvendatavatest setetest olulise osa moodustavad liiv, kruus ja savi, kohati võib esineda paekivi. Setted ei sisalda jäätmeid. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole nimetatud piirkonnas ja selle läheduses toimunud olulisi reostusi. Tulenevalt eeltoodust võib järeldada, et süvendatava pinnase saastetunnused pole olulised või puuduvad. Süvendamise potentsiaalne negatiivne mõju seisneb eelkõige vahetult süvendamise ajal vette paisatavates setetes ning heljumi tekkes. Kuna süvendatava pinnase maht on väike, ühel aastal süvendatakse maksimaalselt 1500 m³ ning süvendatavad setted ei sisalda olulisel määral peeneid osi on heljumi sattumine ülemistesse veekihtidesse minimaalne. Veekogu süvendamisel saadav pinnas paigutatakse ümber laevakanalite kõrvale. Rohuneeme sadama piirkonnas ei ole ametlikke, tähistatud suplusrandasi, mille puhul vee kvaliteedi mõjutamine võiks olla oluline selle kasutajatele.

Veekogu põhjaloostiku ja -taimestiku kahjustused võivad olla suurimad vahetult kavandatavate tööde piirkonnas. Vette paisatud heljumi mõju põhjataimestikule ja -loomastikule avaldub tõenäoliselt järgneva 2-3 aasta jooksul. Süvendus- ja täitetööde alal põhjaelustik reeglina hävib. Arvestades, et tegemist on ajaloolise sadamapiirkonnaga ning asjaoluga, et piirkonna veekogu põhjaelustik on liigivaene ei ole tekitatud kahjustused olulise mõjuga. Kuna süvendustöid planeeritakse avatud merealale võib heljum kanduda sadamapiirkonnast kaugemale sh kalade kudealadele. Heljumi sattumine ülemistesse veekihtidesse võib ohustada kalalarve, mistõttu võivad süvendustööd häirida kalu kudeperioodil. Seetõttu ei tohiks suuri heljumit tekitavaid töid teha vahemikus 15. aprillist kuni 30. juunini ning põhja ja ida tuultega keskmisel kiirusel üle 10 m/s.

Kavandatavaid töid on võimalik teha ujuvsüvendaja või ekskavaatori abil. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole sadamate süvendamisel nimetatud tehnikaga tekkinud olukordi, mis võiksid kahjustada keskkonda. Mehaanilised kahjustused merepõhjakooslustele ja ka merepõhjale ei sõltu süvendaja tüübist. Rohuneeme sadama süvendamine taotluses toodud mahus ei mõjuta rannikumeres pikaajaliselt väljakujunenud ja valitsevaid looduslikke tingimusi ega rannalähedasel alal hüdrodünaamilist režiimi, mis võiks põhjustada merepõhjal olulisi muutusi.

Süvendamisega seoses kaasneb tavaliselt otsene põhjataimestiku füüsiline hävitamine, juhul kui süvendataval alal on põhjataimestik. Süvendatavas merega ühenduses olevas kanalis olulisi

taimestiku elupaiku pole inventeeritud. Seetõttu ei ole vee erikasutusega seotud tööde puhul ette näha olulist mõju põhjataimestikule.

Sadama akvatooriumis, süvendataval alal, põhjaloomastiku otsesed mõõtmisandmed puuduvad, kuid üldiselt on piirkonna põhjaloomastik varieeruv. Arvestades asjaolu, et kavandatud süvendustööde maht on suhteliselt väike siis võib eeldada, et sellest lähtuv negatiivne mõju põhjaloomastikule (arvukuse ja liigilise mitmekesisuse vähenemine) on minimaalne ning avaldub peamiselt süvendustööde käigus vette sattunud heljumi kaudu, mis settides võib põhjustada teatud liikide häirimist.

Vee erikasutusega seotud tööd on sobivate ilmastikutingimuste korral teostatavad lühikese ajaperioodi jooksul (ca 1-3 nädalat), mistõttu on vee erikasutuse mõju kokkuvõttes lokaalne ning lühiajaline. Arvestades tööde mahtu, ning lokaalset mõju, lisaks ka vee erikasutusloas kehtestatavaid piiranguid seoses kalade kudeajaga puudub vajadus vee erikasutuse järgse seire teostamiseks.

Lähiümbruskonnas võimalikku koosmõju avaldavaid planeeringuid teadaolevalt ei ole. Seega ei ole oodata kavandatava tegevusega seonduvat mõjude kumuleerumist ega koosmõjude esinemist, mis tooks kaasa negatiivse keskkonnamõju piirkonna keskkonnataluvust ületaval määral.

2.3 Loa nõuete seadmine

Vastavalt eelpool toodule ja veeseaduse § 9 lg 2 p-dele 9 ja 11 ning tulenevalt taotluses esitatud andmetest kehtestatakse vee erikasutusloas tööde minimaalsema negatiivse keskkonnamõju saavutamiseks järgmised meetmed ja tingimused:

- 1) Süvendustööde tegemine on keelatud kalade peamisel kudeajal 15.04–30.06 vältimaks heljumist tingitud kalamarja ja noorjarkude kahjustusi tundlikul perioodil.
- 2) Süvendustööde tegemine on keelatud põhja ja ida tuultega keskmisel kiirusel üle 10 m/s, et vältida heljumi levikut laiemale merealale.

2.4 Täiendav teave

- 1) Vee erikasutuse kohta tuleb Keskkonnaametile esitada aruanne vastavalt kehtivatele õigusaktidele.
- 2) Tööde käigus tekkivatest muudatustest informeerida Keskkonnaametit koheselt.

III. OTSUSTUS

Tulenevalt eeltoodust ja Aktsiaselts Eesti Loots (registrikood 10717897) taotlusest; lähtudes veeseaduse § 8 lg 2 p-st 6, § 9 lg 1 p-st 1 ja lg-st 5; määruse nr 18 §-st 5 ja §-st 8 vastavalt KeHJS § 3, § 6 lg 2 p-le 18 ja lg 2¹, § 11 lg-tele 2 ja 4, KMH määruse § 11 p-ile 7 ning kooskõlas Keskkonnaameti peadirektori 15.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/306 "Osakondade põhimääruste kinnitamine" p-dega 2.1.1 ja 3.5.8 **otsustan:**

3.1 Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine Aktsiaselts Eesti Loots vee erikasutusloa taotluse menetluse raames. Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

3.2 Anda Aktsiaseltsile Eesti Loots (registrikood 10717897) vee erikasutustuba nr L.VV/330853 kehtivusega kuni kümme aasta Rohuneeme sadama akvatooriumi ja sadamasse viivate laevakanalite regulaarseks või erakorraliseks hooldus-, remont- ja kontrollsüvendustöödeks, mille käigus on kavandatud veekogu süvendamine mahus kuni 9000 m³ kümne aasta jooksul. Süvendustööd toimuvad vastavalt vajadusele 500 – 1500 m³ aastas.

Haldusakti on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.